

SZÉKELY HIRLAP

POLITIKAI S VEGYESTARTALMU KÖZLÖNY.

KIADÓ-HIVATAL:
Az ev. ref. főiskola nyomdájában.
SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:
NAGY-KÖZ ELEJE.

Hirdetési ár: Három hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért először 7 kr., másodsor 6 kr., harmadsor 5 kr. és minden beiktatásért külön 30 kr. o. é. bélyegdíj. — Három hasábos nyilttéri sorért 20 kr. o. é.
Az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadó-hivatalhoz, dolgozatok és nyilttéri közlések a szerkesztőséghez intézendők.

Megjelenik e lap minden szerdán és szombaton, reggel, NAGY FÉLÉVEN.
ELŐFIZETÉSI ÁR
Negyedévre 1 frt 30 kr.
Félévre 2 .. 50 ..

Teljes számu példányokkal többé nem szolgálhatván, új előfizetést vagyunk kénytelenek nyitni, — és pedig:

Márczius 1-től juniusig, négy óra, 1 frt 80 kr-ával.

Intézkedtünk, hogy új előfizetőink teljesen kielégíthessenek.

Ne öld meg a királyt!

(Szk) Régen, a szürke hajdanban, egyik persa király az ütközet hevében, egy ellen-séges katona rámért halálos csapását az által kerülte ki, hogy kíséretében lévő, addig néma fia, mindenek bámulatára, megrázó hangon kiáltá el magát: „ne öld meg a királyt!“ A végső kétségbeesés feloldotta addig lekötve volt nyelvét; a fiui szeretet diadalmaskodott a természetén s megmenté atyját.

Néma voltam eddig én is.

Nem elegendtem a hirlapi vitatkozók kapaezítálatlan tömegébe. Nem, azért sem, mert azon törökös meggyőződésben vagyok, hogy kit Isten tévelygéssel vert meg, azt megtéríteni akarni, hiu fáradság. Nem, mert a politikai durvabb s finomabb árnyalatu vitákban, csak azon törekvés kifejezését láttam: „távozz onnan, hogy én üljek helyedre“. Ezt pedig természetesnek találom. Aztán, — a körülményeket kihagyva számításból — nem is oly nagy dolog egy miniserválság. Lám, Angliában csak most vala egy, azért megy minden a maga útján.

Néma valék eddig én is.

De most, mikor bolygó kortesek adják egyik a másiknak a kilincset, azon jelisével: „a világ bolonditani akar, bolonditsuk tehát“. Mikor nyilván hirdetik: hogy a szabályszerűen hozott törvények csak annyiban kötelezők, a mennyiben valakinek tetszenek. Midőn tul a Királyhágón már az utazó sem biztos, ha az első részeg kortes „ki az éljen“-ére, nem a kívánt nevet mondja. Midőn egy miniserválsággal, a mi, s különösen mostani viszonyaink között, beláthatlan sora kezdődhetnék a legszomorubb esélyeknek. Midőn a balpárt itt is minden eszközt mozgásba tett. Midőn tudva, vagy jóhiszeműleg „szivem szentje, legdrágább“-jára, a hazára van mérve a halálos csapás; végső kétségbeesésben én is elkiáltom: ne öld meg a hazát!

Ha tul a Királyhágón, hol az otthon

ülő ember csak azt mondják-ból hallja, hogy még más nyelvet is beszélnek az övén kívül; hol a Tisza, természet által nem korlátozva hömpölygeti szöke habjait; hol az egyszer szántott föld 10—20-szorosán adja vissza a belé vetett magot; hol a földig metszett szőlőtöke, egy nyáron láng nedvű ágakat hajt; hol az egy pár szűk évet oly hamar követik a dúsak; hol az enyészeti helyébe oly hamar lépik a dúsán viruló tenyészeti, ha ott követ valaki „falu-torony“, „török-szakad“, vulgo balpárti politikát, sajnálom, de megfoghatom.

De nálunk? Idegen elemek közé szorítva, minden lépten köbe ütközve; hol putannal teszszük valamit termővé silány földünket, melyet egy záporosó egészen elmos; hol, hogy az óhajtott célhoz juthassunk, meredek hegyek oldalán most jobbra, majd balra kell térnünk, s torony irányában haladni nem lehet; hogy itt nálunk székeltek között is látható — bár gyéren — a bolygó „hon-hazafiak“ importált baloldaloskodása, ez az, mit nem látok természetesnek; ez az, mi elkiáltatja: ne öld meg a hazát.

Mikor Irnák ösünk néhány ezer követőjével Erdélyben hazát foglalt, nem volt közösgy. Nem volt kivétel. A mint Árpád megjelent a négy folyam vidékén, őseink azonnal felkeresték, szövetséget kötöttek, azonnal lett közösgy. Adózni ennek, igaz vérünkkel adóztunk legtöbbször; de igen pénzzel, marhával is stb. valahányszor a király kéré szava hangzott. Sokszor visszaéltek vele, tudjuk, de hát azért a mostani többség felelős? Nagy az adó? Igaz! De hát hosszú betegség nyomai azonnal eltűnnek arcunkról? Sok igazítani valónk van egyházunk, helységünk s országunkban? Nagyon igaz! De hát az özön után, Noé holójának volt hová szállani? Idő s kitartás kell mindenhez. Jól tudjuk ezt mindnyájan.

Mikor Amerika egyik felfedezője szárazra jutott, hogy emberei megküzdjenek a mérhetlen szénvedésekkel, a végső kétségbeesés tettét követte el, hajóit, melyeken oda evezett, felgyújtotta.

Igy akarja széttegni a balpárt is a viszonyt, melyet ezer esztendő hozott létre, s melynek az annyira feketített delegatiban, csak formája új; hogy ne maradjon egyebünk a kétségbeesésnél.

Ha a balpárt — mint egyebütt van — reform-párt lenne, akkor nem mondanám, hogy kövessük, mert ősi szokás szerint kö-

Ámde míg az alapot igyekezik bontogatni, melyre Isten után építhetnünk, míg a hajót gyújtja fel, hová menekülhetnénk; míg mint Sámson vak dühében a házat rázza nyakunkba; addig, ha nem is oly sikerrel, mint a persa király néma fia, de a kétségbeesés végerőlködésével kiáltom: ne öld meg a hazát!

Amitások.

„Az ámitás sértés, mert feltételezi, hogy a honfiakból bolondot lehet csinálni.“

II.

Azt állítják némelyek — komoly pofával, mintha hinnék — hogy az Andrássy-miniszterium hazánk ügyében még semmit sem tett.

Egy vidéki celebritás bizonyos alkalommal akként nyilatkozott, hogy ha az ember Budára fölmege, egyebet nem lát, mint a Hentzi emlékoszlopát.

Classicus — Tacitushoz méltó — kitétel, csak hogy nincs semmi értelme.

Az utcai politikus igaz nem lát Budán semmi csoda változást.

Nem romboltak ott le semmit. Most is csak úgy állnak a tornyok, házak, s köztük az említett emlékoszlop, mint ezelőtt, nem változott a házak külszine; de változott ám a lakosok.

Ki a termekbe is be szokott lépni, megláthatja, hogy a hivatalos épületekben magyarhoni miniszteri hivatalnokok működnek, a palotákban magyar miniszterek tartanak kihallgatást és a királyi udvarban nem találkozunk teljes hatalmu helytartókkal, hanem Magyarhon alkotmányos királyával, hazánk nemtőjével: a királynővel.

És ha letekintünk e várból Pestre, látunk számtalan épülfőfőben lévő házakat; látunk a Duna-raktárakban s hajókon oly élénk sürgölődést, minőről ezelőtt senkinek sem volt fogalma.

Hanem vidéki celebritásunk azért mégis csak azt mondja, hogy legalább ő, Budán egyebet nem látott, mint Hentzi emlékoszlopát. Hiszszük, de nem tehetünk róla.

Vigasztaljuk magunkat aval, hogy — a balpárt Deák Ferencze — Ghyezy Kálmán e tekintetben másként vélekedik. Közöljük saját szavait.

„Ezelőtt három évvel az 1848—49-dik esztendei szabadságharc szerencsétlen kimenetéből meritett hadi foglalás és állítólagos jogvesztés ürügyére alapított abszolút hatalom, még ólomsúlyul nehezedett a hazára. Magyarországnak uralkodója igen, de sem alkotmánya, sem törvényes királya, sem törvényhozása nem volt, sőt Magyarország — mint ország — nem is létezett, mert önkényesen kizsákmányolható egyszerű tartománya volt az egységes osztrák császárságnak.“

„Most — három év elteltével — törvényesen koronázott király ül Magyarország királyi székén. Magyarországnak alkotmánya van, felelős miniszteriuma vezeti kormányzatát, országgyűlése alkotja a törvényeket. Magyarország nem tartománya többé az osztrák császárságnak. A kibékölt Horvátország, a Magyarországgal egyesült Erdély, visszaléptek a magyar birodalom kapcsolatába. Az országgyűlés állapítja meg az ország költségvetését és szavazza meg évről évre az adót sat.“

Mintán Ghyezy elősorolja azon üdvös viv-

mányokat, melyek az Andrássy-miniszterium alatt létre jöttek: önkénytelenül fölteszi — választóihoz intézett beszédében — azon kérdést, miként történhetik az, hogy ő mégis az Andrássy-miniszterium ellen van?

Ezt mi észszel fölfogni képesek nem vagyunk: de azt látjuk hogy oly balpárti tekintélynek, milyen Ghyezy, főlebbi nyilatkozata, fényesen megczáfolja azon állítást, hogy az Andrássy-miniszterium, hazánk ügyében még semmit sem tett.

És főlebbi nyilatkozat annyival nagyobb súlylyal bír, mivel balpárti hírlapok már többször kinyilatkoztatták, hogy Ghyezy Kálmán és Tisza Kálmán közt semmi véleménykülönbség nincs.

De abban igaza van fenntisztelt celebritásnak, hogy sok van, mit az Andrássy-miniszterium megtenni elmulasztott. Jelesen:

Nem romboltatta le a Hentzi emlékoszlopát.

Nem feszítette a hűrt addig, míg elpattan.

Nem cselszövényeskedett — kéz alatt dynastiánk külföldi ellenségeivel.

Nem lépett föl drácoi szigorral a nem magyar ajku honfiak ellen, mit — quod bene notandum — a magyar ajku ellenzék ellenében nem is commendált volna a balpárt.

Nem csikart ki még többet a hatalomtól, mint mennyit — ugynevezett loyale úton — kivivott.

Lehetnek nálunk is nehányan, kik boszu politikát űznek. Szerintök „feljebbi elmulasztásoknak fele is elegendő arra, hogy egy forradalmi comité, minisztereinket — mint gyanus honfiakat — vérbíróság eleibe állítsa,“ — ha lenne nálunk ily comité.

„Mert mire való a kölcsönös bizalom, a sok idéttlen érzélgés, miért ne használjunk föl minden eszközt, mi célra vezet; miért ne irsuk ki a magyar birodalomban a magyar nemzet ellenségeit; miért ne szakadjon el a húr? hiszen ez annál jobb.“

„Aztán nem is lehet egy citromot úgy kinyomni, hogy abból ne lehessen még többet is kifacsarni.“

Ily meggyőződésben — hála az égnek — nálunk még igen kevesen osztoznak, de nem tanácsos megkísérteni a végleteket. Azt mondja a franczia: évés közt jó meg az étvágy.

Ha csakugyan békés úton kívánunk célhoz jutni, ne törjünk minisztereink ellen, kik alkotmányos életünknek talpköveit letették; adjunk időt és alkalmat, hogy megkezdett munkájukat bevégezhessék.

Van oly gazda, ki gabnájáért pár krajczárral mindig többet kér, mint mennyin eladhatná, miért is nyakán marad. Megbánja ezt aztán mikor beüt az olcsóság, de azért bármily magasra esőkben újból a gabona ára, ismét többet kér pár krajczárral, mint mennyit a vevők adhatnak, s újból nyakán marad. Ez az alkudozás parodiája.

Ne nehezteljünk azért, hogy ministeriumunk ily balgaságokat nem tesz.

De tartsuk szem előtt Deák Ferencz azon böles mondatát is, hogy a kicsikart túlságos engedelményekben, megvan az ismétli felbomlás magva.

Monostori.

A kor kinövésel.

Torda, febr. 25.

Ha a nyár nagyon esős, igen sok gomba terem, sőt dúsan tenyész, és oly sebesen nővi ki magát, hogy néhány nap alatt már rothadásnak is indul.

És ki kételkedhetnék, hogy a szabadsajtó nem terem sok publicistát, nagy férfiakat? A kétkedő, eléggé meggyőződhetik az ellenkezőről a „M. Polgár“ lapjaiból, s jelesen annak folyó évi 24-ik számában K. Papp Miklós nyilatkozatából; e lap szülte nagygyá (?) annak szerkesztőjét, K. Papp Miklós urat, s teremőjét „T. L.-ot a legtiszteltebb, a legmocsoktalanabb hazafit,“ s még ezen kívül több más nagy embereket Maurer Bélát, mint országos kortest, Veress Dénest, stb. stb.

Egyéb iránt K. Papp Miklós ur idézett nyilatkozata nem nagy dicséretet mond T. László-
ra, midőn csak a legmocsoktalanabbnak nevezi. Nincs megbízásom T. L.-ot védeni s azért nem is teszem; az ily kifejezések ellen ő maga hivatott tiltakozni, s valószínűleg fel fogja kérni

a t. szerkesztő urat aként fejezni ki magát, mint a nyelvtan szabályai követelik, mert hogy szándékosan élt volna azon kifejezéssel, azt nem lehetem, csak is elficamodott ész-járás, vagy nyelv ismeret hiány idézhették azt nála elő, hanem ép azért tartsa pórázon esztét, s ne ereszsze oly szabadon kalandozni, megválasztván kifejezéseit.

Papp Miklós urnak a fentebbi kívül még egy más jó tanácsal is szolgálunk, miután maga elismeri idézett cikkében, hogy Tordán csak is a T. L. beszámolásán volt jelen; tehát ne czáfolja meg azon tudósításokat a maga nevében, melyekről, beesmerése szerint saját tudomása nincsen, s nem lehet, mert ezáltal épen oly nevetséges, mint egyszersmind szánandó lesz.

És végül, kissé alantabb hangon szóljon, mert igaz lehet, hogy a „M. Polgár“-ba ön talán az első szó (?) s ott lehangosabban discursálhat, de a közönséggel szemben ne tartsa magát nagyobbnak, mint a közönség elismeri.

Nem szándékom egyesek tényeit fürkészni, arra jogosultnak sem érzem magam, de ismerni szeretem a hazafiak érdemeit, hogy legalább tisztelettel adózzam érettök, igen lekötelezne tehát P. M. ur, ha felolarná, azon tényeket, melyeknek alapján a haza önzéstelen szolgálatába állítja eltöltöttnek, a védelme alá vett egyének életét...

Igen is igazat adunk önnek, hogy a politikai morált (nem csak, de egy általán a morált) alá súlyesíteni soha sem szabad.

Fájdalom, hogy önök pártemberi a mindenképen balok, s ön saját lapjában is nem egyszer tapasztaltuk azon sülyedést, melyszerint a szeplőtlen, önzéstelen, és tiszta jellemű, és hazafiúi érdemekben megőszült férfiakat igazán sárral kísérlették dobálni.

Igen jó lesz K. P. M urnak szemelött tartani e nyilatkozatát, azt megtanulni, sőt hiven követni is, s mint a párt-közlönynek szerkesztője hiveinek és predikálni.

Higgye el P. M. ur, azért hogy önök a „M. P.“-ban nehányan egymást agyon dicsérik, s egymásból nagy embereket szeretnének csinálni, a nagy közönség csak olyanoknak fogja tartani, a melyeknek, mert, önök saját idézetével élve, „notis est derisui.“

— e —

VIDÉK.

Kolozsvár, febr. 27. 1869.

Kedves szerkesztőm!

Élénk érdekltséggel kísérvén kezdettől fogva szerkesztői működésedet, örömmel látom, hogy kis lapod hova-tovább mind derekabb harciosa ama tábornak, mely nagy hazánkfiának zászlója körül sorakozva, ügyének igazságában vetett töretlen bizalommal, az adott körülmények sténnyezők tekintetbevételével, a körül és előre tekintő böleség nemes higgadságával s a mitán legfőbb, kicsinyes és mellékes érdekek fölbe emelkedett önzéstelen hazaszeretettel vivja, a szellem fegyvereivel, ama nemes harcot, melynek célja hazánk visszanyert alkotmányos szabadságának és függetlenségének, kül- és belbékének, anyagi s szellemi felvirágzásának biztosítása. Buzgalmadért, melyet az ügy érdekében kifejtész, társaidal együtt, kik törekvéseiben közreműködésükkel gyamolítanak, fogadd a távolból is baráti jobbmot!

Részemről mélyen meg vagyok győződve, hogy az az ügy, melynek harciosai vagytok ti is, s melynek zászlója körül látom csoportosulva csaknem kivétel nélkül nemzetemnek mindazon fiait, kik a hazafiság tűzpróbáját és sokan vérkereszttségét is kiállották, kik kipróbált hazaszeretetük, megingathatlan jellemük, szeplőtlen multjok árrán, az érdemeknek hervadhatatlan koszoruit fűzték halántékaik körül, az az ügy Isten oltalmában van, s így minden elleneseges törekvések daczára győz, s nemzetünk tulajomó többsége a küszöbön levő választások által újlag fényes bizonyosságát adja annak, hogy a nép-ámitók hiu ígérétei, alaptalan rágalmai s nemtelen kortes-fogásai által magát az igaz útról eltérített nem engedi s a közelebbi országgyűlés által megvetett alapon, mint ez idő szerint egyedül lehetőn akarja hazánk alkotmányos szabadságának, jövőd felvirágzásának dicső hajlékát fölépíteni.

A helybeli megyeház nagy termében tegnap tartott gyűlésünk lefolyása is egy újabb adatul szolgál erre, a mennyiben az ott, a választók minden rétegeiből összeseregletteknek

százakra menő száma egy szívvvel, lélekkel a mult országgyűlés által követett politika hívének vallotta magát. Összegyülekezésünk célja a Deák-párt szervezése vala, melynek szükségességét, miután a „Tisza“ iszapos kiáradásai s habár még eddigelé nem jelentékeny, de mégis káros pusztításai ide is elhatottak, mindnyájan éreztük. Elnökül közfelkiáltással városunknak a mult országgyűlésen egyik volt képviselőjét, nagyérdemű polgártársunkat Nagy Pétert választottuk meg, ki jeles alkalmi beszéde után értekezletünket központi s tizedi bizottmányok alakítására szólítá föl. Ennek következtében a központi bizottmány elnöki tisztének elvállalására id. Hincz György urat kértük föl, ki ezt meleg szavakban megköszönve, el is fogadta, valamint egyet kivéve, mindazok, kiket az értekezlet bizalma központi vagy tizedi bizottmányi tagsággal megtisztelt. E szervezkedési előmunkálatoikat bevégezve, politikai életünk veterán bajnoka, id. gr. Bethlen János emelt szót, s miután a mult országgyűlés vívmányait általában a Deák-párt által követett irányt, főleg ránk erdélyiekre nézve, válságos helyzetünket tekintve, mint egyedül üdvöst s célra vezetőt, találó vonásokban jellemzé, a mostani ugynevezett ellenzék álláspontját s annak lehető veszedelmes következtéseit, a képviselő választási mozgalmaknál általa már megkezdett ámitásokat, nemtelen kortesfogásokat vette bírálát alá s megható szavakban hívta föl értekezletünket, hogy pártunk erejének öregbítésére minden törvényes s erkölcsös eszközöket használjunk fel ugyan, de ne engedjük magunkat a pártszenvédélytől annyira elvakítani, hogy céljaink elérésére oly eszközökhöz nyuljunk, melyektől kell hogy hazafiúi s erkölcsi érzésünk egyaránt undorral forduljon el; hagyjuk ezt a dicstelen dicsőséget nekik!

A nemes gróf helyesléssel fogadott beszéde után küldöttsegi meghívás kévetkeztében egyik képviselőjelöltünk dr. Szabó József körünkten megjelent s politikai hitvallását tüzetesen előadta, hangsúlyozván főként azt, hogy részéről ő is azon lesz, hogy a jövő országgyűlés a már megkezdett alapon minden erejét a belügyi szükséges reformok terén szabadelvű irányban fejtsse ki s érvényesítse.

Mint hogy másik képviselőjelöltünk, érdekekben oly gazdag közlekedési miniszterünk gr. Mikó Imre, már pár héttel ezelőtt, midőn — mint maga mondá — „az országos gondoktól menekülni, rövid időre édes otthonjába visszatért“, választói előtt nyilatkozott a jelöltség elfogadása iránt, értekezletünk tárgyai ki lévén merítve, elnökünk a gyűlést kezárta azon figyelmeztetéssel, hogy tartsa mindenki legszentebb kötelességének a párt győzelmé érdekében minden oly eszközt, mely az igaz ügühöz méltó, s melyet a törvény s a hazafiúi becsületérzés megenged, fölhasználni.

Im, kedves barátom, dióhéjba szorítva a tegnapi gyűlés története. Az ellenzék jelöltjeit még nem tűzte ki; hihetőleg még nem akadtak hős vállalkozók, lévén a Királyhágón inneni parforce teremtetett ellenzék jóra való embereknek nagy szükiben. No, de csak fognak mégis valakit s pár nap mulva kétségen kívül nagy zajjal megindulnak a választási mozgalmak. Ha kis lapod szük tere engedi, értesíteni fogja olvasóidat*) az érdekesebb epizodok felől,

egy a sok közül.

Felső-Fehérmegye, febr. 23.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Pár nap óta azon hir terjedett el, hogy megyénk külső kerületi Deák-pártja Erzsébetvárosban f. hó 21-én követjelölő értekezletet fog tartani.

Elkövetkezett 21-ke, és megtartatott a Deák-párti értekezlet, oly módon és olyan résztvevőkkel, hogy megtörténte a Deák-pártot méltán ejti aggodalomba; mert még egy ilyen gyűlés képes lesz, ezen határozottan jobboldali választó kerületből, újból is baloldali követet küldetui.

Említettem napon Sz. L. ur felszólítására (mit indokolni nem tudunk) öszvegyűlt egy 23 tagból álló conferentia, melynek tagjai közül 18 nagyobbára nem választott — tisztviselő volt, és nyolcz nem birt szazazati joggal, és gondolva (cogito ergo sum) hogy ők képezik a kül kerü-

*) Kérjük is, hogy a jövőben a Folytatás a mellékletben.

telennek találják: ellene az országgyűlésen kérvényezhessenek. E jog szabad államban megillet minden polgárt: annál kevésbé lehetne attól a megyét megfosztani. (Helyeslés.)

A kérvényezési joggal karöltve jár a vitakozási jog országos érdekű tárgyak fölött: de e jog nem terjedhet odáig, hogy a megye megtámadhassa magát az országgyűlést is, s annak eljárása fölött egy feljebbviteli forum hatóságát bitorolja. (Helyeslés.) Ez Egyenes megtámadása volna a nemzet souverainitásának, a melyet az a népképviselő által az országgyűlésen, és nem a megyékben gyakorol. Ez lassankint oda vezetne, hogy a törvényhozás sulypontja az országgyűlés terneiből a megyékbe, később talán innen is tovább a forumra kelyeztetnék át. (Igaz, helyes!) Az országgyűlést tehát nem szabad alárendelni a megyéknek. Ovakodjunk, uraim, ezen első veszélyes lépéstől a demagogia felé, a mely előbb-utóbb a szabadság bukására vezetne. (Hosszas helyeslés.)

Szintily halaszthatlan teendő: a városok és községek rendezése. Ezek egy fontos és lényeges láncszemet képeznek a társadalmi alakulások azon láncolatában, mely a családnál veszi kezdetét s az államnál végződik; s azért a vezérelv e téren sem lehet más, mint az önkormányzat. (Helyeslés.)

Alig van azonban hazánkban a reformnak tárgya, mely oly sokoldalú, oly sürgős, s oly gyökeres átalakulást igényelne, mint az igazságszolgáltatás ügye. Ősi jogrendszerünk összeomlott azáltal, hogy annak alapkövét, az ősiséget, az 1848-dik évi törvények megsemmisítették. Az országbírói értekezlet visszaállítá ugyan egy részben a magyar törvényeket; de nem támaszthatá fel a magyar jogrendszert; mert azt csak ezernyi és ezernyi magán-érdek, s ugyszólván a közjólét romjain eszközölhetne volna, s kénytelen volt, hogy a jogéletet a zsidbadástól megóvjá, az osztrák törvények nagy részét fenntartani. Két ellentétes jogrendszer vegyüléke, az a mi ma jogéletünk szabályait képezi. Ez állapotot magasabb közjogi tekintetből türtük, és türtünk kellett addig, a míg a törvényhozás akaratlan szünete tartott; de most, midőn a nemzet rendelkezésének többé semmisen áll utjában, az eddigi zavar további fenntartása nem volna többé igazolható.

Az összes jogélet reformja oly mű, mely 5—6 év előtt a legnagyobb erőmegfeszítés mellett sem lesz befejezhető, s ha sikerülne is a kormánynak idevágó javaslataival korábban elkészülni: azokat a leg buzgóbb törvényhozás sem volna képes tüzetesen végig tárgyalni. Mellőzöm tehát ezuttal azon munkálatok felemlítését, a melyeknek keresztülvitelére a jövő országgyűlési cyclus alatt kilátásunk alig lehet; csak azokat fogom megérteni, a melyek valószínűleg már a közelebbi jövőben a törvényhozás napirendjére lesznek kitérve. (Halljuk!)

Ezek sorába tartoznak:

1. az igazságszolgáltatás elkülönítése a politikai közigazgatástól (Élénk helyeslés);
2. a bírák függetlenségének biztosítása mind felfelé, mind lefelé (Helyeslés);
3. a bírói felelősség szabályozása;
4. az első folyamodási bíróságok szervezése, kapcsolatban a békebírság intézményével;
5. az ügyvédség reformja;
6. a hiteles helyek rendezése;
7. a szóbeliség, nyilvánosság és közvetlenség alapjára fektetett polgári perrendtartás;
8. büntető törvénykönyv;
9. a büntető-eljárás, karöltve az esküdt-székekkel;

10- s ezekkel kapcsolatban a börtönügy reformja tekintettel a büntetés ama nemesebb céljára, a mely a javításban áll. (Helyeslés.)

Feleslegesnek tartom e tárgyak részleteibe bocsátkozni, miután az irányt, a melyet az igazságügy reformja körül követni akarok, eléggé jelzik már magok a tárgyak, a melyeket felemlíteni szerencsés voltam.

Az igazságszolgáltatás ügye nagy szerepet játszik a nemzetek életében. Őre az az állam legfőbb céljainak: a személy és vagyon-biztonságnak. A vagyonosodás, az ipar és kereskedelmi forgalom, s a közhitel emelésére alig van hatályosabb tényező, mint a gyors, pontos és részrehajlatlan igazságszolgáltatás. A jogintézmények képezik a legbiztosabb fokmérőt valamely nemzet geniusának, miveltségének megítélésére. S éppen azért kell, hogy jogintézményeink korszerű berendezése által erkölcsi repu-

tációt megóvjuk. De nem szabad késnünk a reformokkal azért sem, mert helyzetünkben a külföldi tőkék segélyét még sokáig nem nélkülözhetjük, már pedig hitel és olcsó pénz egy részről, másrészt pedig rosz igazságszolgáltatás oly ellentétek, a melyek egymással nem férnek meg. (Helyes!)

Ez okból bizton hiszem, hogy a nemzet sietni fog akaratlan hátramaradását e téren is helyrehozni, s hogy néhány év múlva oly jogintézmények birtokában leszünk, a melyek a mivelt világ bírálatát ki fogják állani.

Ott van azonban a teendők roppant halmozása az egyesülési és gyülekezési jog szabályozása, a mely azért fontos és sürgős, mert a szabadság érdeke követeli, hogy az alkotmányos életnek ezen egyik alapjoga törvény által biztosíttassék, s mert a kormány érdekében is kívánatos, hogy a szabatosan megjelöltessenek a korlátok, a melyeken túl beavatkozási jog és köteleessége elenyészik, hogy ekkép minden félreértésnek nemzet és kormány közt eleje vettessék. (Helyeslés.)

Noha már visszaéltem önök türelmével (Halljuk!) mégis, mielőtt önöktől búcsút vennék, engedjék meg, hogy a reformnak még egy sürgős és fontos tárgyát felemlíthessem, s ez a választási törvény. Mostani választási törvényünk, a mely 1848-ban keletkezett, a sietség műve volt.

Az összeírás módja hosszadalmas és nehézkes; a qualificatiók az akkori viszonyokból voltak merítve s ma már vastag anachronismussá váltak. Ma már például nem szabad a qualificatiók sorában urbéri telkekre hivatkozni: mert nincs és nem akarunk többé látni urbéri-séget. (Élénk helyeslés.) Az összeírásnak olyképp kell történni, hogy a választók lajstroma a törvényhatóságnál mindig készen legyen, s azt évről évre bizonyos hónapban az adóösszeírások s egyesek reclamatiója alapján kiigazítani lehessen. Nem szabad magunkat azon eventualitásnak ki-teinnünk, hogy ha veszély esztén az országgyűlést új választások alapján sietve kellene egybe-hívni: vagy kénytelenek legyünk törvényt sérteni, vagy pedig csak 4 hónapi kínos vajúadás után alakulhasson meg a törvényhozás, a midőn a veszély vagy elmúlt, vagy pedig elsepert már bennünket. (Ugy van! helyes! felkiáltások.)

Kijelentem azonban, hogy oly választási törvényjavaslathoz, a mely a reform ürügye alatt a választási jogot korlátozni, az eddigi széles alapot szűkebb határok közé akarván szorítani, hozzájárulni soha nem fogok. (Hosszas éljenzés.)

Szolnomi kellene még a felsőház rendezéséről, mely hosszú időre már alig lesz halasztható; — az adórendszer életbevágó reformjáról; — a kereskedelmi s ipartörvényekről és még száz más tárgyról, a melyeket a napi szükség érzete fog előtérbe tolni a törvényhozó-test asztalán. De tulmennék egy politikai program keretén, ha nézetemet minden egyes tárgyra s kérdésre nézve tüzetesen előadni akarnám. A politikai program célja nem más, mint a nemzet legsürgősb s legfőbb életkérdései fölött nyilatkozni, s csak főbb vonalokban feltárni az alapelveket, a melyeket kiindulási pontul választottunk. Az irányt a kérdés részleteiben kijelöli már maga a kiindulási pont; a biztosíték pedig arra nézve, hogy ez irányhoz hívek maradunk, jellemünkben s a közvélemény ellenállhatlan hatalmában fekszik (Éljenzés), mely öröszemmel kíséri minden léptünket, feleml vagy letipor a szerint, a mint megérdemeltük. (Hosszas élénk éljenzés.)

Én ezekkel kitártam, uraim, politikai programmat a legközelebbi jövőre nézve. (Éljenzés.) Jelszavam: a béke kifelé, a korszerű haladás idebenn. Élethalál-kérdésnek tekintem a nemzetre nézve: óvatosan kerülni minden válságot, a mely consolidatióját megakasztaná. A bölcs nem ijed meg ugyan a veszélytől, sőt bátran szembeszáll vele, ha kell: de azt soha nem idézi fel, legkevésbé pedig akkor, a midőn arra elkészülve nincs. (Helyeslés.) Csak egy cél lebeghet most szemeink előtt, s ez: a létező kedvező viszonyokat felhasználni szellemi és anyagi erőnk fejlesztésére, hogy készületlenül ne tájáljon bennünket egy netaláni vihar, mely a gyengét elsepri, s a melynek csak az erős tud ellentállani. (Helyes.) S éppen azért, mert a főszült nemzeti létünk consolidatiójára, erőnk kifejtésére fektetem, a mi reformok nélkül nem képzelhető: reformot fogok sürgetni mindenben és mindenütt. (Éljenzés), a hol arra

szükség van, még akkor is, ha megrögrögött szokások, nemzeti balitéletek ellen kellene küzdenünk (Hosszas éljenzés): ellenben a reform ürügye alatt sohasem fogok oly eszméket támogatni, a melyek megtámadnák a nemzet geniusát, vagy a kedélyek oknélküli izgalmát idézhetnék elő, a nélkül, hogy a nemzetnek szellemi vagy anyagi előnyöket nyujtanánk. (Helyeslés, éljenzés.)

Itéljenek önök, uraim, e nézetek felett, s ha azok önök helyeslésével találkozának, szerencsésnek fogom magamat érezni (Hosszas éljenzés), nemcsak azért, hogy önöket jövőre is képviselhessem (Éljenzés), hanem azon nagy erkölcsi suly tekintetéből is, a mely önök bölcsességében fekszik, s a melyet önök helyeslő ítélete nézeteimnek kölcsönözni fogna. (Hosszas, lelkesült éljenzés.)

És most, uraim, még csak néhány szót, mielőtt búcsút vennék önöktől. (Hosszas éljenzés.) Nehéz, végtelen nehéz pálya, a melyre engem önök bizalma s a körülmények találkozásai állított. Átmeneti korszakokban a pályatörők sorsa rendszeren az, hogy lerokadjanak a munka sulya alatt, mielőtt a kitűzött célt elérhetnék volna.

Valószínű, hogy reám is e sors vár; azonban elég a lelki erő bennem, hogy bevárjam s elfogadjam azt. (Hosszas éljenzés.) De megbukásom közben is utolsó fohászmom a köszönet és hála hangja lesz: Istenhez azon kegyelemért s öönhöz azon bizalomért, a mely lehetővé tette nekem, hogy életemet a hazának szentelhettem. (Lelkesült felkiáltás és szünni nem akaró éljenzés.)

Külpolitikai szemle.

Maros-Vásárlhely márcz. 3-kán.

†† A háboru kitörését még is megakadályozta a konferencia, habár annak anyagját eltakarítani nem volt képes. E szerint a szomorú hírességre vergődött Görögország erovat elejéről elmarad. Öröndenénk, ha a béke művei által, melyekre oly égető szüksége van, minél többször magára vonná figyelmünket.

ANGLIA. A parlament szorgalmasan dolgozik, legujabban az ir-kérdés tárgyalását pendítette meg. A parlament feliratát ünnepélyes küldöttség, melynek tagjai mindkét házról neveztetnek, szokta megvinni, a királynéhoz. Most e küldöttség egyik herceg betegsége miatt elmaradt, egyszerű bizottság fogja átadni minden pompa nélkül, nagy fájdalomra a kíváncsi fővárosi közönségnek, mely e fényes menet láthatásán már előre örvendezett. Hja! csak így van az! Minket barbároknak, meneteinket középkoriaknak neveztek, mikor koronáztunk — a 12 gyászmagyar kivételével s lám annál kisebbszere ünnepélynek hetekkel azelőtt örvendenek, nagyobb, kisebb lapjaik vezérezkiknek föltötte, s elmaradását általános kedvetlenség kíséri. Más szemében a szálkát — stb.

Különben a Times még mindamellét vezérezkik, hogy a közép-ázsiai és kelet-indiai válságos helyzetet tisztázni kell. S e végett Oroszországgal barátságos alkudozásokhoz kell kezdeni. Itt daczára az angol kereskedői éles előre-látásának, úgy látszik a gyertya körmükre égett; az éjszaki óriás lassu előnyomulása, már az angol birtokokat is fenyegeti.

SPANYOLORSZÁG. Egy általában a pyrenei félsziget folyását élénk figyelem tárgya. A párányi Portugalia, hol egy legujabb rendeletében a rabszolgaság az egész területen eltöröltetik, nem hajlandó ugyan egyesülni Spanyolországgal; de királya elfogadná a spanyol koronát, ha megkínálnák azzal. Ez azonban, mostanság alig ha megtörténik. Legközelebről ugyanis az alkotmányozó gyűlés Serranot bízta meg a legfelsőbb végrehajtó hatalom elnökségével. ki e nagy bizalmat el is fogadta, kijelentvén; hogy e hatalommal visszaélni, ha kedve lenne, sem képes, minthogy béke és háboru fölött határozni nincs joga; hogy a miniszterium jelenlegi tagjait mind megtartja; hogy e miniszteriumnak nincs más programja mint a forradalom alapelvei; végül azon óhaját, hogy az ország minél előbb végleges alkotmányt nyerjen. Amen! amen! mondaná egyik polgártársunk.

FRANCIARORSZÁG. A mult számunkban előadott vitakozás tovább folyván, Rouher államminiszter védte, az építéseknek elkövetett hi-

bák miatt megtámadott szajna s megyei főnököt Hauszmant. Beszédében tiltakozott az ellen, hogy Napoleon császárt tegyék felelőssé Párizs városa ügyeinek vezetéséért. Mint mondá itt nem politikai, hanem közigazgatási kérdésről van szó. Előadta azon alkalmatlanságokat, melyek származnak abból, ha a pénzügyi társulatokat az állam ellenőrzi, s idegen kölcsönök kibocsátását megengedi. Kilátásba helyezte, hogy törvényjavaslat fog előterjesztetni, mely a pénzügyi társulatoknak teljes cselekvési szabadságot adna.

A CONFERENTIA RA vonatkozólag mondja egyik francia hirlap: „Az európai nagy hatalmak areopágjának, azzá kell lenni, a mi nem mindég volt; Európa védfelszóségévé, a kis államok oltalmára, jogvédőjévé, az egyensúly őrévé, és szükség esetében a nemzetközi igazság végrehajtójává.” Ezt úgy lehet elérni, mondja tovább, „ha a nagy hatalmak jó politikát követnek. E pedig abban áll, hogy a nemzeti jog alkalmazásában magát tántoríthatatlannak mutassa, s ezen elveknek, minden más, különben bármilyen figyelemre méltó tekinteteket alárendeljen.” Hogy e tekintetben miképp fog egység létrejönni, vagy miképp jöhet legalább, nem mondja meg. Egy kisé bajos is!

Az egész dologban az a nevezetes, hogy a fentebbi béke ömlengéseket, s a más ilyen formákat jazon lapok teszik, melyek az az előtt való nap, már a háboru bombáit szórták a kis Belgium ellen, még pedig nem azért, hogy nemzetközi jogot sértett meg, hanem azért, hogy a vasúti törvény megszavazásában, nemzeti jogát használta. Ez a világ interesse.

(A keddi pesti posta elmaradt.)

Elismerő nyilatkozat.

A görgényi ev. ref. egyház-megyében, mai napig, egy pár egyház községet véve ki csak, minden ekklesiában a templom, harangok, iskola, papi- és mesteri ház és gazdasági minden mellett épület tűz ellen biztosítva van a „Victoria” című társulatnál, az ide vonatkozó 1867-ik évi köz-zsinat batározata alapján s az illető egyház községekre nézt felajánlott előnyös feltételek mellett.

Igy a többiek közt biztosítva volt az u. d. szentpéteri összes egyházi vagyon is, s a szerencsétlenség nem készt, mert az egyház község biztosítási kötelevelének keltezése után alig telt le egy pár hét, és egy gazdasági épületet ismeretlen okon támadt tűz hamvasztott el. Az érték, melyben biztosítva volt, magába véve csekély, de nagy a veszteség, aggodalmat okozó a kár a szegény ref. egyház községnek!!

Azonban a „Victoria” társulat igazgatósága a tett bejelentés után az egész biztosított érték összevet, minden levonás nélkül; a forduló postával azonnal kifizette: e így az érdekelt szegény egyház község kárpótaltatott, még mielőtt az illető biztosítási díjt kifizette, mert ezt a társasággal kötött egységszerint, csak a közelebbi április 24-én fogja az illető esperesi hivatal, hová minden egyház pénztára az előző vizsgálaton befizetni köteles, egyszerre és tömegesen egész egyház-megyéje biztosításáért befizetni.

Ezen méltányló elismerést érdemlő eljárásért, az érdekelt társulat t. ez. igazgatósága fogadja szívélyes köszönetét alólírtak, az illető egyház nevében, mit hirlapilag is nyilvánítani kötelezőnek ismerem, annyi inkább, mert remélem, hogy ezen méltányos eljárás felhívó hatályos szózat leend az illető egyházak előljárosságához, s minden község értelmesebb tagjaihoz: hogy siessenek egyenként és tömegesen biztosítani a köz- és magán-épületeket is az érdekelt társulatnál, mely feltételeiben előnyös, eljárásában gyors és méltányos, s eként elhordozhatóvá tenni a bekövetkező csapás terheit: mert örök igazság szava ez: „segélj magadan ember, isten is úgy segít meg.”

Kelt Magyar-Péterlakán, 1869. febr. 23-án.

Benkő János,
görgényi ref. egyházmegyei esperes.

VEGYES.

* A király 3-án reggel, a királyné, Mária Valéria magyar királyi hercegaszszony-iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nyal, az nap délután Pestre érkeztek, honnan néhány napi ottmulatás után Zágrábba utaznak.

* A városi követválasztás vezetésére a központi bizottmány, mult szerdai gyűlésében, megválasztá elnöknek Bodolla Jánost, helyettesének Szász Bélát; jegyzőnek Keresztes Sándort, helyettesének Lókodi Jánost. Az összeirt választókra vonatkozó felszólamlások ma végződnek be, a választás pedig e hó 15-én lesz meg.

* A Maros-Vásárhelyi takarékpénztár, (Részvény Társulat) a nagymélt. magy kir. földmívelési ipar- és kereskedelmi minisztérium által m. évi április 3-án 4261. sz. a megerősített alapszabályai alapján megalakulva, működését folyó 1869. évi március hó 1-jén megkezdte és ajánlja magát az alábbirt üzletágakban. A maros-vásárhelyi takarékpénztár megerősített alapszabályai értelmében, a következő üzletágakra terjeszti működését: A) Rendes takarékpénztári betételeket kamatozásra felvesz, s ezekről öt százalékos fizet vagy a kamatot tőkésíti s tovább kamatoztatja. B) Nagyobb tőkéket, társulati, alapítványi, árvai stb efféle pénzeket külön egyezmény alapján kamatozásra elfogad. C) Leszámitól idegen váltókat, pénztári utalványokat s ilyenmő folyó értékeket. D) Előlegez mindenemő tőzsdei árfolyam alatti érték- és hitelpapírokra; részvényekre, sorsjegyekre stb.; továbbá arany és ezüst pénzekre és tárgyakra. A földhitel-üzletet az intézet alapszabályaihoz képest — a székelyföldi hitel-telekönnyvezés megtörténte után fogja életbelépteni. A takarékpénztári pénzbetételekre vonatkozó részletes felvilágosításokról egy külön értesítést nyomattunk és bocsátunk a t. c. közönség elé, s kívánatra szívesen szolgálunk ezzel díj- és bérmentve. Az igazgatóság.

* Hirdetmény. Az 1869—1872-ki országgyűlési képviselőválasztási középonti bizottmány köz tudomásul hozza a mint következő; A választás kezdődik mind a két választókerületben folyó évi március 16-án és tart 19-ig bezárólag — még pedig: 1. Az alsó választókerületben Maros-Vásárhelyt választani fog a) A kaáli járás f. hó 16-án. b) A nyárad-gálfalvi járás 17-én. c) A mező-bándi járás 18-kán. d) A mező-sámsondi járás 19-én. 2. A felső választókerületben Ny.-Szeradában választ a) A Szováta járás 16-án. b) Az abódi járás 17-én c) A sellyei járás 18-kán. d) A jottbágyfalvi járás 19-én. Nemes Marosszék központi bizottmányának 1869. március 1-én tartott üléséből. Elnök főkirálybíró Mikó Mihály. Bizottm. Jegyző Nyárádi István.

* A városi központi bizottmány két tagja a napokban névtelen fenyegető levelet kapott, melyben az adatik értésökre az illetőknek, hogy „ha 48 óra alatt nem lesz kihirdetve, hogy minden polgár választó”: induljanak Vásárhelyről, mert „szakálukat meg-ritkitják.” A czimzettek a levél kéziratából fölsírtak egy tüzes „szabadelvűt”, ki más alkalommal is küldözött fenyegető névtelen leveleket. Mindenesetre jellemző pártfegyver.

* Egyik köztisztelőben álló polgártársunk tudatja velünk, hogy közszájon forgó hírek szerint: „ha nt. Kovács Áron urra szavaznak az izraeliták, azon esetre Horovitz ur városi képviselővé fog a közgyűlés által megválasztatni.” T. izraelita polgártársaink bizonyára tudni fogják, hogy a városi képviselő-ség oly megtiszteltetés, melyet az érdem szokott megszerezni, s melyet maga a város közönsége, nem pedig egyes — bármily érdemes — egyén, avagy párt osztogat. Alig hiszszük tehát, hogy ilyszerű csábítgatások hatással lehetnének rájuk, ha mindjárt képesek lennének is az ígéretet tevők azt be is váltatani, — a mi legalább is kétséges...

* A helytt állomásozó ezred zenekara, a katonai karmesterek özvegyei és árvái javára ma este, az Apolló-teremben, érdekes műsorozatú hangversenyt ad. Ajánljuk a t. közönség pártfogó figyelmébe.

* Az is jellemzetes kortesfogás, midőn a marosszéki baloldal aval bujtogat, hogy „a honvédelmi törvény nem valóság, csak ámitás.” A végén még azt is meghalljuk, hogy nekünk miniszteriumunk sincs. Kitelik tőlük.

* Most, midőn takarékpénztárunk már megkezdte működését: nem lesz érdektelen tudni, hogy a sz.-régeni „kölcsön- és takarékpénztári-egylet”, mely 1865 febr. 1-sején alakult 24 részvényessel s 1868. decz. 31-én már 319 részvényt helyezett el: a most lefolyt évben 144428 frt 21 kr bevételt s 143340 frt 91 kr kiadást forgatott. Átjött tehát a jelen évre készpénzben 1997 frt 30 kr. Az üzlet mult évi nyeresége tett 1275 frt 44 kr s így a befektetett tőke (12491 frt) tiz és egy (ötöd) procent osztalékot hajtott. Az egylet tartaléktőkéje 2376 frt 48 kr. — Oly rövid idő alatt ennyi siker! Reméljük a mi takarékpénztárunkról is ezt írhatjuk pár év múlva.

* Fraenkl B., miskolci könyvtáros, előfizetést hirdet Zombori Gedő, megyaszói ref. lelkész „Korszerű egyházi beszédei” első füzetére, 1 frtjával. Szerző mint városunk szülöttje, a legbuzgóbb pártolásra itt miközöttünk számíthat.

* Bartalus István pedig, a Kisfaludy-társaság megbízásából, „Magyar Orpheus” című, vegyes tartalmu zenegyűjteményre (1772—1844) hirdet előfizetést, 4 frtjával. A tartalmas k tet 112 zenedarabot foglal magában dallamot és szöveget s a zeneszerzők életiratait együtt. Az előfizetési pénzek, apr. 1-sejéig, Rózsavölgyi és társa műkereskedésébe küldendők, Pestre. Ajánljuk az illetők figyelmébe.

(—nt—). Baloldali morál. Irányi Dániel nyíltan tanítja: hogy az országgyűlés által hozott törvényeket csak bizonyos határo k közt kell tiszteletben tartani. Vajon melyik párisi egyetemről hozta e tudományát?

* Macellárius az Erdélyben lakó román értelmiséget mártius 7-re értekezletre hívja egybe Szerdahelyre, azon együttes eljárásnak megálapítása végett, mely a közelálló országgyűlési választások tekintetében a románok részéről követendő lesz.

* A „M. P.” furesáját arra kérjük: nyomassa le lapjában multkori „Tojásos asszony” czikkünket ne csak félig, hanem egészen; hadd olvassanak előfizetői — nagy ritkán — egy pár komoly, higgadt szót is. Amna lap leg-érdekesb részét úgy is a „Sz. H.” szolgál-tatja — az erd. törv. kir. tábla ellátandó ügyeinek sorozatát, melyet bár ők ntólagosan közölnek, mégis nagy hálával tartoznak érte irányunkban. — Különben pedig lapunk soha sem mondta, hogy „már megkaptunk mindent”; hanem igen is mondja folytonosan, hogy azon az úton vagyunk melyen idővel megkaphatunk mindent. Már t. i. mi, de nem a „M. P.”, mely még mindig a multba bámul visszatekert nyakkal, — mig mi előre nézünk s előre megyünk.

Az erdélyi kir. ítélő táblánál

1869. évi mártius 10-re és következő napjaira a következő ügyek lettek előadásra kitűzve.

I. Az első osztályban.

Bell Sámuelnek özvegy Antch Antalné ellen 17 frt. iránti követelése ügyében. Zsigmond Eleknek Adorján Imre elleni adosságos ügyében. Apáthi Péter s érdektársainak Helvig Mihály s társa elleni zárlati ügyében.

Báró Ápor Józsefnek Szöcs András elleni haszonbérlet ügyében. Abraham Onucznek Abraham Vaszilának elleni hagyatéki ügyében. Makrai Lászlónak Buda Venzelnő szül. Makrai Klara betáblázási ügyében. Kovragi Mariának Stevian Juon elleni kötelesrész kiadatása iránti ü. Bausznern Guidonnak Buda Imre elleni végrehajtásos ügyében.

Előadó k. t. ülnök Kabós László által:

Simó János Bálint Ferencz e. 200 frt. i. ü. Simó János Bálint Ferencz e. 539 frt. i. ü. Varró Elek Szántó Gergelyné e. szerződés érvényesítése i. ü. Bable alapítvány Veres Lajos e. 1900 frt o. é. i. ü. Tot István Peter Adam e. 2521 frt. 29 kr. o. é. i. ü. Buh Mihály gondnok-ság alá helyezési ü. Beliccia Artimia özveg Kalana Mihályné Zsigosány Ádám e. birtokháborítás i. ü. Sántus József és Sárosi Juliánna hagyatéka ü. Simon György Baka Jánosné e. 80 frt. o. é. i. ü.

Előadó k. t. ülnök Moga Demeter által:

Kis Judith s társainak Kis Ferencz e. végrendelet megsemmisítése i. ü. Butyta Józsefnek Kovásznai Sándor János e. haszonbérletre i. ü. Sodoli Bonohetius Mikoláénak Mikecz Dumitru e. szolgálmi jog i. ü. Folyfalvi Kis Antalnak Erdős Mihály e. örökvasári szerződés teljesítése i. ü. Ugyan e társnyban kapcsolatos fellebbezés. — Bodosi Josa Gergelynek Josa Lőrincz e. laktelekrész i. ü. — Sonya Sándor Sonya György e. hagyaték i. ü. — Moosonyi Zecses János és Eleknek. vezzei Moga János öröklött nyilváníttatása i. ü. — Rákosi Istvánnak Dindár Dénes e. birtokháborításos ügye.

Előadó k. t. ülnök Dózsa Dániel által:

Gr. Haller Józsefnek gr. Haller Ferencz ellen tartozatlan fizetés visszaszolgáltatása i. ü. — Beczán Manoné. Ferenczi Juliánának Tolvaj Zsigmond e. adósságo pere. — Grün Dávidnak Pallos Istvan e. zártérítéses pere. — Tódorfi Bogdának Szenkovits Bogdán e. 10871 frt 11 kr. i. kárterítéses pere. — Miklósfalvi Balog János és nejének Szabó Gábor e. főlhívásos pere. — Goll és társai amsterdami bankár-egyesületnek gr. Bethlen Olivier és neje báró Nalácz Jósia csödtömege és Lengyel Sámuel e. 1292 frt 54³/₄ kr. kiutalt kárpótlás i. kizakasztásos pere. — Gr. Bethlen Farkasné gr. Teleki Róának, gr. Bethlen Farkas e. 99,651 frt i. végrehajt. ü. — Szöcs Gábornak öz. Ince Jánosné e. Benkesz községében vesztett urbéri kárpótlások kiutalása érdekében fennforgó ü. — Galacz községének Fogarasi János e. birtokháborításos ü. — Magyarai Ferencznek, mint báró Balintit József meghatalmazottjának, Kertész János e. 450 frt haszonbér i. ü. — Oczfalvi Sándor Józsefnek gr. Gyulai Lajos e. kárterítéses ü. — Marillai Károlynak Marscher Károly e. 2000 frt és 3000 frt vételár megfizetése iránti ügye.

Előadó k. t. ülnök Ferencz Károly által:

II. A második osztályban.

K. ügyészségnek Boér Ferencz örökösei e. nagyberivói pernyészi-féle részjószág átadása i. ü. — Laussek János hagyatéka ü. — Gr. Teleki családnak Nalbák községe e. korcsmárlási jog fölmondása i. ü. — Steinhhausen Tivadarnak Ciurea Nicolae e. visszahelyezés i. ü. — Musinea Juonnak Balcheri Juon e. 158 frt 25 kr. i. ü. — Reichhardsberg Józsefnek öz. Szabó Ferencznő, szül. Rettegi Vilma és társai e. 420 frt i. ü. — Hunyadi Jánosnak Moldován Demeter e. 56 ft és 5 véka buza i. végrehajtásos ü. — Müller Sámuel hagyatéka ü.

Előadó k. t. ülnök Tribus Antal által:

Árapataki Sztán János Nikilinek Bibó László e. 30 frt vételár megfizetése i. ü. — M.-Gorbói Gorcsa

Mitrunak vistai Lapusan Petra e. 125 frt i. keresete. — Geese emberszerető intézetnek mikesfalvi Dobolyi Ferencz e. 300 frt i. végrehajt. ü. — Batoni Ilka Andrejnak Ilka Vaszilika e. birtokháborítás i. keresete. — Berethalmi Konrád Sárának o-ivánfalvi Tenásze Mikai e. 80 ft i. végrehajt. ü. — Gyergyó-Szárhegyi Kolcsár István hagyatékára vonatkozó Beze Józsefné folyamodása. — Szent-Péter egyházmegyének Bitang Bilibok Péter e. végrehajtásos ü. — Gergely Károlyné, Tamás Máriának Zöld László e. 234 frt 99 kr. adósság i. ügye.

Előadó k. t. ülnök Pap Máté által:

B. Györfi Károlynak B. Györfi Zsigmondné e. 435 frt 40 kr. i. végrehajtásos záloglasi ü. — B. Györfi Károlynak b. Györfi Zsigmondné e. 435 frt 40 kr. i. végrehajt. becslési ü. — B. Györfi Károlynak b. Györfi Zsigmondné e. 435 frt 40 kr. i. végreh. árverési ü. — Szamosujvár városának Grünvald Hermann, illetőleg ennek nője és Nagy József e. 680 ft i. végreh. ü. — Horváth Károlynak Szucs Áron e. birtokháborítás i. — Jezim Mihálynak, mint dr. Bruz Zsigmond gondnokának, egy bolt helyiség haszonbérletése i. ü. — Ciurleu Jánosnak Kam-ba Gavrilla e. 187 frt 20 kr. i. ü. — Vas Jánosnak Lugosi József és társa e. fekvőségek visszabocsátása i. pereben. előbbinek visszahelyezési ü. — Gracza Katalin, özvegy Pataki Józsefnének néhai ifj. Pataki József hagyatéki csödtömege e. visszahelyezés i. ü. — Widmann Jánosnak Hersch Márton e. 21 frt i. ü.

Előadó k. t. ülnök Gaál Lajos által:

Buia Todorának s részeseinek Popu Juon Arzente e. egy szántóföld átadása i. ü. — Roska Szávnak Pásku Nicolae e. 71 ft 99 kr. i. ü. — Ferenczi Mihálynak Bálint Simon e. 224 ft 21 kr. i. ü. — Lugosán Petrunak Urszits Sándor e. 20 ft 24 kr. kártalanítás i. ü. — Todasku Constantinnak Knopp Adolf e. 60 ft i. ü. — Tyira Kelemennek Bora Gavrilla e. 13 ft 72 kr. i. ü. — Vésa Ársénianak Legian Stéfán e. 9 frt 60 kr. i. ügye. Gersch Gotlibnek Hersch Farkas e. 75 ft kártalanítás i. ü. — Boér Jakabnak Moldován George e. 15 ft 80 kr. i. ü. — Boér Jakabnak Moldován George e. 27 ft adósság i. ü. — Titieni Juonnak Pap Dumitru e. 44 frt adósság i. ü. — Henczel Mihálynak Pitza Grigore e. 14 ft 22 kr. i. ü. — Rotáriu Sámsonnak Pásku Danila e. birtokháborítás i. ü. — Pap Rézinek Pisdelea Artenie e. 38 frt 25 kr. iránti ügye.

Előadó k. t. ülnök Sándor János által:

Ifj. Király Sámuelnek öz. Király Pálné és részesei e. atyai örökség kiadatása i. ü. — Fekete Jánosné, Forró Károlinának Hosszu Ferenczné, Fekete Rózáia és társa e. kizakasztásos keresete. — Tolnai Annának Tolnai Ferencz e. 237 ft 50 kr. tőke és járuléka i. ü. — Ráduly Zsuzsánnának Lengyel József e. adósságos keresete. — Moskovits Szávnak Falup Vaszilika e. 46 ft és járuléka i. ü. — Daszkal Leibnak Florián Gergely e. 152 frt munka és fáradságdíj i. ü. — Nyets Gligornak Kotisiel Miklós e. kárterítési ü. — Melankovits hidvégi Kun Antalnak Vellmann József és társa e. kizakasztásos keresete. — Melankovits Anna és társának Melankovits Dénes e. kizakasztásos keresete. Péter Ferencz hagyatéki ü. — Kupsa Mihály hagyatéki ü. — Jobbu Juon és társainak Jobbu Sándor hagyatéka e. zárlati ü.

Előadó k. t. ülnök Pipos Péter által:

Nagy- és kis-pestényi birtokosságnak Szimendru Kresund és társai e. végrehajt. ü. — Szabó Mihálynak Toles Juon e. birtokháborítás i. — Grigucza Lupucznak Grigucza Bosziana e. birtokháborítás i. — Fiedler Tamásnak Mike János e. 2556 ft 55 kr. i. ü. — Kir kincstárnok Deutsch Ignác e. 1725 ft i. ü. — Mészáros Alexandrának Magyarai János e. kárterítéses ü. — Joós Eleknek Simon Antalné e. 801 frt 50 kr. i. ü.

Előadó k. t. ülnök Vajda Simon által:

Kir. kamarai ügyészségnek Váád községe e. zárlati ü. — Loginu Corutiunak az Anchedim Partene hagyatéka ü. fekvőségek haszonbérbe adása i. — Juonele Nicolae és Tomának Juonele Juon Buta és Juonele Cionu Buta e. birtokháborítás i. — Kir kamarai ügyészségnek Bukur Joane covianu e. birtokháborítás i. — Cimonía Vaszinak Resinoi Dumitru e. végrehajt. ügye. — Cotia Máriának Soldie George e. végrehajt. ü. — Resinoi Dumitrunak Cimonía Vaszi e. végrehajt. ü. — Pop Simionnak Borgo Bisztritz községe e. végrehajt. ü. — Kir. kamarai ügyészségnek Joachim Gavrilla és társa e. végrehajtás megszüntetése i. ü. — Ramba Juonnak és Máriának Rosiu Juon és Rembetiu Juon e. tartozás megfizetése i. pere Terhetiu Georginak avitalom Bira, mint Bira Juon Aldea árvainak gyámnoka e. kárterítés i. pere.

Pótelőadó k. t. titkár Megay Ferencz.

III. A büntügyi osztályban.

Mihálefalvi lakos Stanciu Nicolae és társai e. tolvajásért. — Tatei közlakos, Nechimisiu Savel e. súlyos testi sértésért. — Gáspár Zsigmondónak Kovács Zsigmondóné e. becsületbiztonság e. kihágásért. — Csik-szsimoni közlakos, Kovács András e. emberölésért. — Mezőszombattelki közlakos, Colobotiu Nicolae e. súlyos testi sértésért.

Előadó k. t. ülnök Sztojka Antal által:

Kovács Bálint és társai e. nyilvános erőszakoskodásért. — Szuts Szamoilles e. súlyos testi sértésért. Onu Dávid e. súlyos testi sértésért. Kriegbaum Lotti e. csalásért. Szopos Elekné e. becsületbiztonság e. kihágásért. Szász Kata Josi és társa e. lopásért.

Előadó k. t. ülnök Bárdosi György által:

Bodjai Saur Vaszilika e. súlyos testi sértésért. Siklódi Pálty Antal s társa e. csalásért. Gergelyfai Tillea György e. súlyos testi sértésért. Altörjai Szabó v. Barabas Ferencz e. emberölésért. Bácselki Bukur Juon e. súlyos testi sértésért. Batosi Lutsch János e. súlyos testi sért. Verespataki Gruber Ferencz e. csalásért. Csüddtelki Salamon Miron e. emberölésért. Sáromberki Nagy Ferencz s társa e. súlyos testi sértésért.

Előadó k. t. ülnök Csergedi János által:

Szabó Ferencz és Airisor Antal e. súlyos testi sértésért. Pfaff Márton, Roth János és Haues János e. súlyos testi sértésért. Canonu Constantin és hat társai és több tolvajságokért. Kleberg Antal e. becsületbiztonság elloei kihágásért.

Pótelőadó k. t. titkár Mégai Ferencz által:

Bécsi börzei árkelet.

(1869. Márczius 4-én.)

5% metalliques	64.25
5% nemzeti kölcsön	70.60
1860 államkölcsön	104.80
Bankrészvény	732.—
Hitelrészvény	300.40
London	123.65
Ezüst	122.—
Arany	5.84

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

SZÁSZ BÉLA.

HIRDETMÉNYEK.

(23)

Mailandi sorsjegyek.

Ezek nem igérvények, hanem **eredeti sorsjegyek** — melyeknél a nyeremény csak idő kérdése — de **bizonyos**, mivel minden sorsjegynek kivétel nélkül nyernie kell

a legközelebbi huzások leendenek

f. é. márczius 16-án, főnyeremény: 50,000 frank
„ junius 16-án, főnyeremény: 100,000 frank.

Egy eredeti sorsjegy ára 5 frt 50 kr, s tekintve azt, hogy mindenki legalább ezen összeget vissza nyeri — ez a legolcsóbb lotteria.

Ezen sorsjegyek kaphatók, Maros-Vásárhelytt

Fogarasi J. D.
kereskedésében.

Huzás után, ha valaki sorsjegyét el akarja adni, kevés árkülönbséggel ugyanott eladhatja.

Iskola Alapítvány - Nyomtatja Kőrös Sándor Maros-Vásárhelytt, az ev. ref. Iskolai Könyvtár 1869. Cluj-Napoca.

1—3

(22)

2—2

Kiadó szállások.

A szt-miklósutczai 708-ik számú Veress-házban 22 szoba, akár egyenként, akár nagyobb lakásonként, jövő Szent-György-naptól fogva, egész évre

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni, az említett házban, Maurer Bélával.

Biztos és bizonyos nyeremény!

Biztos és bizonyos nyeremény!